І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. в Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIV. Ч. 141. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 8-го СЕРПНЯ 1967 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, AUGUST 8, 1967 No. 141. VOL. LXXIV.

ОСТАННІ ВІСТІ

Понеділок, 7-го серпня, 1967

В АМЕРИЦІ

МИШИҐЕНСЬКИЙ ГУБЕРНАТОР ДЖОРДЖ РОМНІ, промовляючи на Літніх Доповідях в Чотоква, Н. Й., казав, що Уряд ЗДА повинен виявити більше зусилля в тому напрямку, щоб приватний капітал і приватна промисловість допомагали незаможним державам до економічного розвитку. Ромні висловив турботу з того приводу, що в недорозвинених країнах у великому темпі збільшується число населення, що там все ще поважною проблемою є неграмотність та злий стан здоров'я. „Недорозвинені держави, казав Ромні, становлять потенціяльну загрозу для стабільности в світі, вони можуть бути джерелом анархії. Вони є тим пустим місцем, яке може заохотити до аґресії або до внутрішніх заворушень". На думку Ромні замість державної допомоги із ЗДА повинна йти приватна допомога.

КОЛИШНЬОГО ПРЕЗИДЕНТА АЙЗЕНГАВЕРА в суботу 5-го серпня відвезли до шпиталю Волтера Ріда у Вашинґтоні, бо 76-річний генерал занедужав на шлунок вночі з п'ятниці на суботу. Лікарські тести виявили, що пацієнтові не загрожує жодна небезпека, він спав добре і почувавається дуже добре, тому є надія, що в найкоротшому часі він залишить шпиталь. Айзегавера везли до шпиталю з Ґеттисбурґа, Па., до Вашинґтону гелікоптером, а пані Айзенгавер, яка не може користати з повітряного транспорту, прибула до шпиталю автом 90 хвилин пізніше. Айзенгавер був активний в останньому часі. Він приготовляє до друку четверту книжку спогадів. Айзенгавер мав серцеві атаки в 1955 і 1965, параліч 1957. Перебув операцію кишки в 1950, а жовчевого міхура в 1966р.

СЕНАТСЬКА КОМІСІЯ ВИДАТКІВ схвалила на оборону $70,156,420,000, трохи менше від тієї суми, яку схвалив був Конґрес в минулому році — $70,229,622,000. На війну у В'єтнамі призначено з цієї суми понад $20 більйонів. Передбачається, що на війну у В'єтнамі треба буде схвалювати додаткові суми, як це було під час минулого фінансового року. На армію призначено $22,730,303,000; на фльоту і морську піхоту $19,711,850,000; на летунство $23,990,545,000 а на адміністрацію Департаменту Оборони — $3,724,722,000. Комісія зредукувала $166 мільйонів, призначених на додаткові нищильники, і $300 мільйонів запропонованих на будову швидких кораблів.

НАСА ВИБРАЛА 11-ОХ НОВИХ АСТРОНАВТІВ. Національна Аеронавтична і Космічна Адміністрація вибрала 11-ох астронавтів ,з яких всі є цивілістами і ніхто з них не є досі летуном. Вік нових астронавтів сягає від 25-ох до 40-го року. Це вже 6-та кляса астронавтів, число яких становить 57. Астронавт Скотт Карпентер залишає космічну програму, і число астронавтів винесе 56. Між новими астронавтами є три лікарі Доналд Л. Голмквест, Франклін Мосґрейв і Вілліям Торніпон; три астрономи Карл Ґенізе, Браєн О'Лірі і Роберт Паркер; два фізики Джозеф П. Аллен і Антоні Інґленд; один інженер електронік Вілліям Ліньйор і один хемік — Джан Ллевеллин. 10 астронавтів зголосяться до праці 18-го вересня, Голмквест аж за рік, як скінчить лікарську практику в шпиталі.

У СВІТІ

ГЕН. МАКСВЕЛЛ ТЕЙЛОР І КЛЕРК КЛІФФОРД ВЕРНУЛИСЬ до Вашинґтону з своєї подорожі до далекосхідніх союзників Америки у В'єтнамській війні та склали президентові Джансонові звідомлення з висліду своєї подорожі, яку перевели з доручення Президента. Названі колишні високі урядовці, які є дорадниками Президента були у Південному В'єтнамі, Таї (Сіямі), Австралії, новій Зеляндії і Південній Кореї. З нез'ясованих причин вони не відвідали Філіппін. Вони переговорювали військову стратегію, економічні відносини та т. зв. пацифікаційну акцію у Південному В'єтнамі.

МОСКВА ВІДКЛИКАЛА заповіджену участь 60-ох совєтських учених у 27-му Міжнародному Конґресі орієнталістів, який відбудеться 13 ц. м. в Анн Арборі, Миш., подавши за причину погіршення американсько - совєтських відносин у зв'язку з В'єтнамською війною та ситуацією на Середньому Сході. В „Ізвєстіях" появилась знову стаття з грубими лайками проти Америки, як „найбільш жорстокого світового жандарма, найбезоглядніпого аґресора і найбрутальнішого душителя миру".

КОМУНІСТИЧНИЙ КИТАЙ ЗГОЛОСИВ нову гостру ноту протесту в Індонезії з приводу нової бурхливої демонстрації, яку індонезійська молодь уладила в минулу суботу перед комуно-китайською амбасадою в Джакарті. Демонстранти переламали зачинену браму важким вантажним автом і вдерлись на терен комуно-китайської амбасади. Її урядовці стріляли до демонстрантів з вікон амбасади. Сильні відділи поліції завели спокій. Були ранені й арештовані.

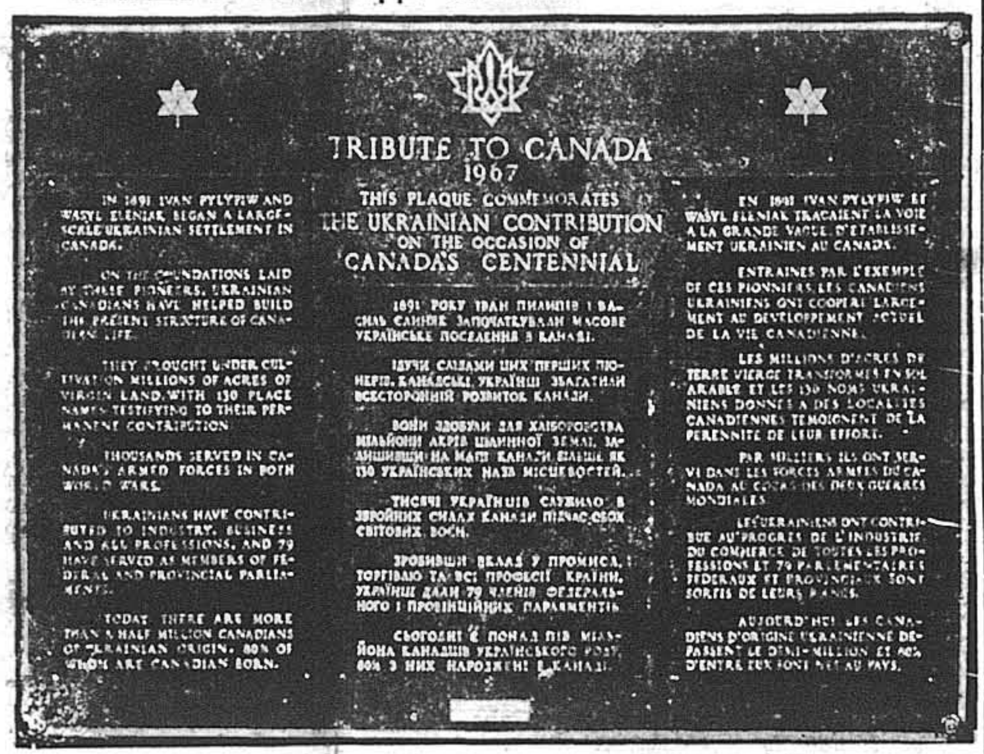
КЕРІВНИЙ ЄГИПЕТСЬКИЙ ЩОДЕННИК „АЛЬ АХРАМ" ПРИНІС статтю одного з приятелів президента Нассера, з признанням, що Єгипет не може дозволити собі на ворожу супроти Америки політику та з порадою відновити з ЗДА дипломатичні взаємини. У тій статті звертається увагу, що при всій своїй ворожнечі супроти Амереке — Совєти таки зберігають з нею дипломатичні взаємини та культурні й економічні зв'язки.

29 СЕРПНЯ МАЄ ВІДБУТИСЬ В СТОЛИЦІ СУДАНУ Хартумі конференція „на вершинах" 13-ох арабських держав. Вона буде попереджена 15 серпня конференцією у столиці Іраку Багдаді в справах економічних і, зокрема, нафтових. Коли Єгипет і Сирія є за дальше закриття Суезького каналу і продовжування заборони вивозу арабської нафти до ЗДА, Британії і Західньої Німеччини, то деякі інші арабські держави — головно Кувайт, Савді Арабія, Йорданія і Марокко, — поручають відкриття Суезького каналу і скасування того нафтового бойкоту. В обох випадках найбільші втрати мають самі арабські країни.

У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ Є КОЛО 40.000 ЮНАКІВ, які взагалі не зголосились до військової служби, хоч повинні зробити це за своїм віком. Законно всі мужчини від 17-го до 35-го року життя обов'язані у Південному В'єтнамі до військової служби, але насправді не беруть там до війська юнаків нижче 20 років. Хабарництво і торгівля фальшивими документами уможливлюють десяткам тисяч молодих здорових мужчин викручуватись від війська.

НЕХАЙ ВІЧНА БУДЕ СЛАВА!

Пропам'ятна таблиця на честь вкладу українських поселенців у розбудову Канади з нагоди її 100-річчя в цьому році. Цю таблицю приміщено в Національній Бібліотеці в столиці країни, Оттаві, під час великих урочистостей „Українського Дня", що вдбулися там в понеділок, 31-го липня, з участю понад 1 500 осіб української молоді та найвищих достойників з прем'єром та генеральним губернатором Канади на чолі, про що вже інформовано („Свобода", 4-го серпня ц.р.).

Орбітер 5-ий згідно з пляном, кружляє довкола Місяця і його фотографує

Пасадена, Каліфорнія. — В суботу 5-го серпня за допомогою радіових сиґналів сповільнено швидкість космічного корабля Лунара Орбітера 5 до 1,400 миль на годину, і тоді Орбітер внаслідок притягання Місяця почав кружляти довкола нього. Орбітер був тоді віддалений від Землі на 228,700 миль і мав ще до Місяця віддалі на 925 миль. Найменше віддалення Орбітера 5 від Місяця становить 125 миль, найбільше — 3,600 миль. „Це така орбіта, яку ми плянували", — сказав представник Джетової Ляброраторії в Каліфорнії. Космічний корабель Орбітер 5 — це в дійсності 860-фунтова фотографічна ляброраторія, яка має від неділі 6-го серпня впродовж 14-ох днів фотографувати ті райони Місяця, якими цікавляться майбутні астронавти, що полетять на Місяць десь коло 1970-го року. Після виконання цієї праці він приєднається до тих трьох Орбітерів, які вже виконали своє завдання і тепер кружляють довкола Місяця, як його штучні сателіти. Орбітер 5 випущено з Кейпу Кеннеді в Каліфорнії у вівторок 1-го серпня. В середу дещо направили його напрям за допомогою радіових сиґналів із Землі, і в суботу він вже кружляв довкола Місяця. В неділю 6-го серпня Орбітер 5 вже фотографував Місяць із того боку, що його не видко із Землі. Сподіваються, що зробить фота п'ятьох кратерів Арістарха, Цензоріна, Діонізія, Довса і Тихона. Ці фота мають допомогти науковцям встановити, чи ці кратери виникли внаслідок вибухів вульканів чи від ударів великих метеоритів.

„Расові заворушення — це генеральна проба до революції" — Рей Бравн

Ню Йорк. — Голова Студентського Ненасильних Дій Координаційного Комітету Г. Реп Бравн, промовляючи в Квінсі, Ню Йорк, до 1,500 негрів в неділю 6-го серпня, казав, що недавні заворушення в деяких містах цієї країни—це „генеральна проба до революції". Бравн склав свою заяву тоді, коли Виконна Рада Церкви Сіон, яка об'єднує один мільйон негритянських методистів, опублікувала заяву, в якій гостро виступає проти концепції Кармайкела про чорну силу, що має панувати над білими. Ця сама Рада хвалить президента Джансона за те, що він вже зробив для американських негрів. Реп Бравн закликав своїх слухачів, щоб в середу 9-го серпня масово з'явилися перед карним судом в Квінсі та протестували проти суду над 17-ма неграми, оскарженими у змові на життя поміркованих негритянських провідників. Цих негрів заарештували за те, що вони змовлялися вбити голову Крайового Товариства для поступу кольорових людей, негра Роя Вілкінса та негра Вітні Йонґа, директора Міської Ліґи. Бравн вже оскаржений в тому, що накликав до заворушень в Кембріджі, Мериленд.

Численна публіка Союзівки в суботу ентузіястично вітала „Шумку" з Едмонтону

В НЕДІЛЮ ЛЕСЯ ЛИСАК І РОМАН ЛЕВИЦЬКИЙ ДАЛИ ВЕЧІР СЛОВА І ПІСНІ

Союзівка, Кергонксон. — Ця оселя Українського Народного Союзу в Кетскильських горах уже славна, між іншим, і своїми щотижневими мистецькими імпрезами, що часто могли б з успіхом конкурувати навіть з великими міськими сценами. До таких виступів належали недавній концерт піяністки Люби Жук та оперового співака Андрія Добрянського, а минулої суботи численну публіку на цій же оселі одушевляв виступ славного танцювального ансамблю „Шумка" з далекого Едмонтону під керівництвом Честера Куця. „Шумка" виступила на Союзівці в поворотній дорозі із виступу на світовій виставі ЕКСПО-67 в Монтреалі. Конферансьє вів маестро Володимир Гентиш. Цього дня вперше встановлено вступ на імпрезу по одному долярові від дорослих осіб, із попередженням, що всі зібрані так фонди призначені на допомогу важко недужому нашому композиторові - маестрові Іванові Задорожному. Вступи принесли суму 526 дол., яку вцілості переслано на призначену ціль.

В неділю, 6-го серпня, в тій самій концертовій залі „Веселки", в якій виступала „Шумка", відбувся вечір слова і пісні з участю Лесі Лисак (слово) і Романа Левицького (пісня в супроводі бандури). Понад 200 осіб було приявних на цьому вечорі, що ним в ролі конферансьє проводив маестро Володимир Гентиш.

У В'єтнамі продовжується війна — без виглядів на швидку перемогу

Сайґон. — У В'єтнамі продовжується війна всіма засобами зброї, за вийнятком хіба атомової, і на всіх фронтах. Ось так у неділю 6 серпня ц. р. американське летунство перевело 178 налетів проти Північного В'єтнаму, а число 197 налетів, переведених в минулий четвер, було найвище за всю цю війну. Також на різних пунктах Південного В'єтнаму велись бої,а комуністичні партизани й терористи знову перевели деякі свої наскоки й терористичні акти. З американського боку проголошено підсумки дотеперішньої війни у цифрах. Ось так, до кінця минулого тижня згинуло у В'єтнамі 12.-269 американців, а 74.818 було ранених. Над Північним В'єтнамом втрачено 636 літаків різних типів, а над Південним В'єтнамом 197, разом 833 бомбовики, не рахуючи гелікоптерів. Що стосується грошових витрат то В'єтнамська війна коштує Америці приблизно 2 більйони кожного місяця, 24 більйони річно. Хоч головний командант американських збройних сил у В'єтнамі геерал Вільям Вестморленд є оптимістом, проте американські кореспонденти з В'єтнаму висловлюють твердження, що тамошня війна зайшла в сліпий кут і що нема шансів, що можна буде осягнути там воєнну перемогу за рік-два-три. За головну причину невдачі всіх американських зусиль вказується на брак бойового духа в південно-в'єтнамській армії, постійну велику дезерцію, хабарництво і корупцію південно - в'єтнамського адміністраційного і навіть військового апарату, брак енергії в самому народі Південного В'єтнаму боротись проти комуністів. На 13 з половиною мільйонів населення Південного В'єтнаму комуністи цілком панують над територією із кругло трьома мільйонами населення та мають поважні впливи на теренах із дальшими двома мільйонами мешканців, а повна державна контроля не простягається більше, як на пів мільйона громадян.

Роковини атомової катастрофи в Гірошімі відзначено без більшого відгуку

Гірошіма. — За щорічним звичаєм відбулося відзначення трагічної події, якою було скинення на Гірошіму в Японії 6 серпня 1945 р. першої атомової бомби. Гірошіма нараховувала тоді 344.000 мешканців — згинуло тоді 62.423 особи. За повідомленням шпиталю Атомової Бомби в Гірошімі — ще й тепер вмірають люди на недуги — головно левкемію (пістряка крови) — спричинені радіяцією від вибуху з-перед 22-ох років. Однак церемонія з буддистським ритуалом, яка відбулася на площі перед збереженими, як історичною пам'яткою руїнами колишнього промислового виставового палацу, перейшла дуже скромно. У масовому зібранні взяло участь яких 35.000 мешканців Гірошіми та закордонних гостей, але не прибули ані делеґати від японського уряду, ані від СССР і Комуністичного Китаю, які завжди використовували ту нагоду для протиамериканських пропаґандивних виступів. В різних окремих залях відбулися зібрання соціялістів, комуністів і лібералів — без взаємного порозуміння і співпраці.

П'ять прихильників Кастра змусили колюмбійський літак летіти до Гавани

Гавана, Куба. — П'ять озброєних комуністичних партизанів 6-го серпня змусили пілота колюмбійського літака DC-4, на якому було 78 осіб, летіти до Гавани, а не до призначеного місця в Колюмбії. В Гавані комуністичні прихильники Кастра просили про політичний азиль, який негайно дістали. Решта пасажирів і залога літака мусіли перейти до готелю, звідки в понеділок мали своїм таки літаком вернутися до Колюмбії. Між пасажирами є троє американців. Колюмбія не має дипломатичних зв'язків з урядом прем'єра Кастра, тому справою літака й пасажирів зайнялася швайцарська амбасада. Гадають, що ці комуністичні прихильники Кастра хотіли звернути увагу світу на Конференцію Латино-Американської Солідарности, яка саме тепер відбувається в Гавані, в якій беруть участь представники комуністичних партій латинсько-американських держав. Для реклями в неділю 6-го серпня уряд Кастра влаштував пресову конференцію, на якій виступали 6 в'язнів, заарештованих недавно на Кубі. Уряд Кастра твердить, що ці 6 заарештованих кубинців — це аґенти FBI, прислані для підривної акції та на те, щоб при нагоді вбити диктатора Кастра. Головний секретар протикастрівської організації в Маямі на Флориді Андрес Назаріо повідомив, що зловлені на Кубі особи — це члени ним очолюваної групи, вислані чотири тижні тому на Кубу для підривної акції та для зв'язків із патріотами на Кубі.

ГОЛОВНИЙ ПРЕДСІДНИК УНС ПОВЕРНУВСЯ З ВІДВІДИН В ЕВРОПІ

Джерзі Ситі. — Минулої п'ятниці, 4-го серпня ввечері, повернувся літаком Пан-Американської повітряної лінії з 5-тижневих відвідин в Европі головний предсідник Українського Народного Союзу Йосип Лисогір. До Европи він виїхав, разом зі своєю дружиною пані Марією, в середу 28-го червня і за той час відвідав українські громади та українців в Італії, Югославії, Австрії, Польщі, Німеччині, Франції, Люксембурґу й Англії, перевіряючи — згідно з рекомендацією Головного Уряду УНСоюзу та в порозумінні з президентом ЗУАДК д-ром Володимиром Галаном — „нові потреби і можливості допомоги українцям в Европі".

НА СОЮЗІВЦІ ПОЧАВСЯ 14-ИЙ З ЧЕРГИ КУРС УКРАЇНОЗНАВСТВА З УЧАСТЮ 52 СТУДЕНТІВ

Союзівка, Кергонксон. — У понеділок, 7-го серпня, на цій виховно-відпочинковій оселі УНСоюзу почався вже 14-ий з черги курс Українознавства, до участі в якому зголосилося 52 студенти, 27 хлопців і 25 дівчат. Це вперше, що на такому курсі кількісно переважають студенти, бо досі завжди мали більшість студентки. Минулорічний 13-ий з черги Курс закінчило 31 студенток і 13 студентів. Директором Курсу, як і в минулих роках, є д-р Василь Стецюк, а викладачами разом з ним. п. Іван Близнак і п-на Марія Гудь з Філядельфії. Співу і гри на бандурі вчитиме проф. Роман Левицький. Курс відкрито формально в понеділок перед полуднем. Від імені УНСоюзу та його Культурної Комісії вітав курсантів д-р Володимир Галан і Володимир Квас познайомили їх із порядком та умовами перебування на оселі. Курс триватиме до 1-го вересня ц. р.

26 хлопців закінчило дитячий табір на Союзівці

Союзівка, Кергонксон, Н.Й. — 26 хлопців у віці до 12 років закінчило тритижневе таборування на цій оселі УНСоюзу минулої суботи, 5-го серпня. Попередніх три тижні таборували тут дівчатка в такому ж віці. Провідницею обидвох таборів, дівочого і хлоп'ячого, була, як і попереднього року, пані Зиновія Періґ, якій в її відповідальній виховній праці допомагали „сестрички" та „братчик". Таборування закінчилося пописом дітей, які виконали кілька пісень, скечі, деклямації, танок та вправи з впоряду. У заключнім слові п-і Періґ подякувала Управі Союзівки за повну співпрацю. Від Управи Союзівки таборовиків попращав п. Данило Слободян. Імпрезу закінчено молитвою та стягненням прапорів при співі українського національного гимну.

Проф. Є. Вертипорох, генеральний секретар НТШ, виїхав на відвідини до Европи

Торонто. — В суботу, 5-го серпня, з місцевого летовища відлетів на відвідини в Европі генеральний секретар Головної Ради Наукових Товариств ім. Шевченка проф. д-р Євген Вертипорох. Подорожуючи в товаристві своєї дружини, проф. Вертипорох плянує відвідати наукові осередки та інші установи в Мюнхені, Римі, Парижі, Сарселі, Мадриді, Лондоні і Брюселі. Під час побуту в Римі, проф. Вертипорох вручить їх Еміненції Кардиналові Йосифові Сліпому грамоту почесного члена НТШ.

Появилася друком нова книжка Олекси Грищенка

Ню Йорк. — У видавництві Українських Письменників „Слово" і накладом фундації Олекси Грищенка, появилася нова книжка спогадів Грищенка п. н. „Роки бурі і натиску". Це спогади мистця з років 1908-1918, які він пережив під час його мистецьких і університетських студій у Москві, де він вибився на одного з провідних мистців тогочасного модерного мистецтва. В книжці зображені зустрічі нашого мистця з тодішніми чільними представниками російського мистецтва, мільйонерами - колекціонерами, видавцями, як теж роки війни і большевицької революції. Разом з давніше виданими спогадами — „Україна моїх блакитних днів", „Мої роки в Царгороді" і „Мої зустрічі і розмови з французькими мистцями", видана тепер книжка доповняє і замикає цілість життєвого і творчого шляху нашого великого мистця. Книжка ілюстрована 13 рідкісними репродукціями творів Грищенка і його колеґ та колекціонерів. Книжка появилася за редакцією і з передмовою С. Гординського.

● **Еспанські власті закрили** у Більбао каплицю баптистської громади, приміщену на поверсі в одному мешкальному будинку. Тамошня баптистська громада нараховує коло 20 осіб.

● **У Греції арештовано** при в'їзді трьох американських студентів за посідання і намір перепачкувати до Греції арабський наркотик „гашиш".

Зенон Снилик здобув першість СУАСТ-Схід у тенісі

Союзівка, Кергонксон, 5-го серпня. — У фінальних змаганнях за індивідуальну першість тенісу в конкуренції чоловіків Союзу Українсько-Американських Спортових Товариств - Схід, делеґатури Української Спортової Централі Америки і Канади, Зенон Снилик переміг з рахунком 6:0 і 6:2 Олександра Олинця з Філядельфії і цим самим став чемпіоном СУАСТ-Схід на 1967 рік. Ці тенісові першості СУАСТ-Схід почалися два тижні тому на Союзівці, але їх тоді не закінчено через дощі.

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" з Нюарку потерпіла поразку 3:4 від суперників дружини „Ст. Джерард" з Балтимору у фінальних змаганнях за першість Американської Футбольної Ліґи. Це була зустріч двох першунів Північної та Південної Груп, яка відбулася минулої неділі, 6-го серпня на грищі Фаршерс Ґров у Юніон, Н. Дж. До перерви вели футболісти „Ч. Січі" з рахунком 3:0 зі стрілів Лева Вільчака, Т. Вестрале і Д. Блека. В другій півгрі гості з Балтимору здобули чотири ворота та разом із цією перемогою звання першуна АФЛіґи.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. В Джерзі Ситі і закордоном: На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Збільшення податків

Зголосивши 3 серпня ц. р. вимогу до Конґресу збільшити на 10% прибутковий податок від корпорацій і від приватних осіб, Президент виправдує її непередбаченим погіршенням фінансової ситуації протягом останнього півріччя. Ось так, читаємо у зверненні Президента, видатки за цей час зросли з передбачуваних 135 більйонів до 143.5 більйона; прибутки з податків зменшились на 7 більйонів; таким чином бюджетовий дефіцит, образований у січні ц. р. на 8 більйонів зросте до 23.6 більйона, а навіть може до 28 більйонів. Такий дефіцит погрожував би захитанням вартости доляра, тобто інфляцією, яка була б загальною катастрофою.

Цю на перший погляд логічну арґументацію Президент заснував на твердженні, що держава мусить виконати свої зобов'язання як на внутрішньому, так і на закордонному форумах. Іншими словами — Президент підтримує політику „гармат і масла" в тому самому часі. Однак, він сам своїм минулотижневим зверненням насправді ствердив, що така політика не реальна, коли вимагає такого драстичного засобу, як значне підвищення прибуткового податку.

Коли б таке нове обтяження американського громадянина виправдало надії, що воно дійсно забезпечить головні потреби Америки назовні і внутрі, то вирозумілий, терпеливий і льояльний громадянин прийняв би його на себе без слова критики. На жаль, так воно не є, бож, наприклад, у зв'язку з муринськими заворушеннями фахівці вирахували, що масовий вишкіл муринської молоді й дорослу, перебудова халупницьких дільниць у великих містах і т.п. реформи вимагають трильйона долярів, тобто 1,000 більйонів. Вони пропонують призначати на цю ціль щороку по 20 більйонів впродовж 50 років — якщо швидко не прийдеться цю суму підвищити. А що В'єтнамська війна коштує річно щонайменше 24 більйони і близько 6 більйонів іде на закордонну допомогу, Корпус Миру і т. п. — то до якої астрономічної висоти мусить дійти бюджет, покриваний з кишені американського податника!?

Таким чином звернення Президента мусить зроджувати поважні сумніви й критичні зауваги: чи дійсно плянування фінансової політики правильне і чи дійсно можна до безконечности погоджувати потреби війни з мріями про величне суспільство. Коли навіть „Н. Й. Таймс", який завжди підтримує уряд Джансона, пише у зв'язку з тим зверненням про „погану господарку Білого Дому", то, видно, дійсно щось там не в порядку.

„Перетворювачі природи"

Ще зовсім недавно совєтські комуністи залюбки називали себе „перетворювачами природи", сліпо виконуючи відповідні вказівки Маркса та інших комуністичних теоретиків. Але виявилось, що взаємовідношення між людиною-суспільством і природою — зовсім не такі прості і не минають безкарно, коли порушувати їх з комуністичною безпринципoвістю. Людина сама є частиною природи, але й довколишній світ, і сама людина — не є Божим твором. На практиці виявилось, що не лише людина скалічіє, коли їй бездумно відтяти руку, а й природа калічіє, коли бездумно вирубувати ліси або творити так звані „моря" серед степу...

Совєтські дослідники Сибіру виявили, що штучні загати на кількох ріках, задля добування електроенергії, викликали розливи тих рік, затоплення орної землі, зменшення і так бідного врожаю... Боротьба проти москітів у Сибіру з допомогою хемічного обприскування з літаків довела в багатьох районах до того, що почали гинути дерева, а москітів стало ще більше — вони набули імунітет супроти тих хемікалій і стали до нього цілковито відпорними...

В Українській ССР створили кілька штучних великих водоймищ, які занадто претенсійно названо — морями. Нині виявляється, що так зване Каховське море нестримно руйнує береги, великі хвилі розвалюють навіть бетонові бльоки, коротко — більше лиха, ніж добра.

Не даремно в київській „Літературній Україні" з 25 липня ц. р. кандидат наук Кость Ткаченко у великій статті „Людина і природа" вдарив на сполох: „Активізація впливу на природу, як засвідчує досвід, дає дуже суперечливі наслідки". Згадуючи про осушування болот, творення „морів", вирубування лісів задля збільшення орної площі і т. п., автор зазначає: „наростають такі явища, коли доводиться розглядати як своєрідну помсту людині збоку природи"!..

Так до свого 50-річчя совєтська система підходить з ще одним висновком: не ламай того, що не створив.

о. С. Гаюк

ПСИХОАНАЛІЗА ВТЕЧІ АЛІЛУЄВОЇ

Незабаром сповниться пірвоку, як Світлана Алілуєва, дочка Сталіна, залишила СССР і, після зигзаґуватої подорожі, опинилася в Америці.

Її втеча викликала в цілому світі колосальну сенсацію. Перші тижні ім'я Світлани не сходило зі сторінок преси. Автори численних статтей найдетальніше коментували цю подію, представляючи Світлану як героїню, що мала відвагу порвати зі своїм минулим. В одному пункті всі автори були однозгідні: втеча Алілуєвої на Захід залишиться надовгий час величезним скандалом і конфузом для правлячої совєтської верхівки.

Однією із статтей, що шукає аналізу мотивів втечі Алілуєвої, є стаття Давґо Лаврі під заголовком: „Світлана Сталіна — вертайся додому!", що була надрукована в тижневику „Інквайрер" з 16 липня ц. р. Дарма, що цей тижневик вважається газетою дешевих сенсацій, деякі думки у згаданій статті заслуговують на увагу.

Свою статтю Лаврі базує на психологічній аналізі і висновках д-ра Роналда Фішера, члена Американської Асоціяції Психіятрів і директора Дослідного Відділу при Апгем Голл клініці в Колумбусі, Огайо.

Отже, які мотиви спонукали Алілуєву залишити свою працю в університеті, своє насиджене місце, своїх дітей і, врешті, свою країну, „осяяну промінням конституції" її рідного батька?

Д-р Фішер подає такі мотиви:

— Світлана Сталіна втекла з СССР тому, що вона глибоко відчувала провину за злочини і терор її батька-диктатора.

— Світлана Сталіна втекла тому, що вона прагне фізичної розкоші в Америці.

— Світлана Сталіна втекла внаслідок холодного розрахунку здобути гроші.

— Світлана Сталіна втекла, щоб здобути розголос і славу.

— Світлана Сталіна втекла, сподіваючись одержати в Америці королівське трактування.

Д-р Фішер заперечує наявність в Алілуєвої мотивів вищого порядку, наприклад, глибокої віри в Бога, непереможного бажання релігійної свободи, сильної внутрішньої консттернації чи великого неспокою, зродженого політичними ідеалами.

І тому автор статті Лаврі приходить до висновку, що вона — людина цілковито безвартісна та аморальна і, за модною тепер рецептою, пропонує їй вертатися додому.

Не заперечуючи, з певних міркувань, оцінки моральних вартостей Алілуєвої, годі, однак, погодитися з порадою п. Лаврі, щоб Алілуєва вернулася до СССР, бо, цього, може, ще більше від п. Лаврі бажає кремлівська кліка.

Щодо психоаналізи втечі Алілуєвої, зробленої дром Фішером, то, на нашу думку, вона не є доведеною до кінця.

Д-р Фішер переочив такі важливі психологічні моменти: образу, бажання помсти і страх, що внаслідок змін, які зайшли після смерти Сталіна, постали в душевному комплексі Світлани. Провівши своє дитинство і молодість в кремлівських палатах та на колишніх царських курортах, мавши життьові вигоди, доступні тільки коронованим особам, Світлана все це втратила. Їй довелося перейти на становище нахай і упривілейованої, але все ж звичайної совєтської громадянки. Їй довелося пережити увесь той процес т. зв. десталінізації, що почався з моменту, коли набальзамований труп її батька, який за життя ставлено нарівні з Леніним, поховали під „кремлівським плотом". Напевно болюче відчувала вона, довідуючися про те, що тисячі пам'ятників і монументів її батька на всьому просторі червоної імперії зносилося, підривалося динамітом. Словом, на її очах ім'я її батька, що ще так недавно прославлювалось до одуріння всією „широкою страною", стало зненавидженим, одіозним.

Внаслідок всього цього в душі Світлани, цілком природньо, зродилось глибоке почуття образи за свого батька, а далі, як реакція на образу, назріло й бажання помсти. І цю помсту вона здійснила у відношенні до червоної верхівки, колишніх „соратників" та підлабузників свого батька в єдиний доступний їй спосіб — втечею на Захід. Перебуваючи вже в Америці, Світлана Алілуєва, на пресовій конференції в Нью Йорку, з тактичних міркувань, не заперечувала помилок свого батька, але з усією рішучістю заявила, що за всі ті помилки (які там помилки? найтяжчі злочини!) співвідповідальними є всі ті, що й понині сидять у Кремлі.

І на закінчення ще про останнє твердження — про почуття страху в Алілуєвої. Це почуття з'явилося в неї, мабуть, не так перед можливими репресіями збоку большевицької влади, як перед народною ненавистю. Вона роками жила в гущі совєтського суспільства, яке за незчисленними вийнятками, з проклятттями згадує її батька. Вона працювала в цьому суспільстві, що напевно часто - густо давало їй відчути цю ненависть до її батька - тирана, а можливо й до неї особисто. Це все затруювало їй життя і, безумовно, також вплинуло на її рішення втекти на Захід.

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, а нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

С. Женецький

ЧИ СССР ПІДЕ ШЛЯХОМ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПЕРЕБУДОВИ ЮГОСЛАВІЇ

(1)

У польському журналі „Культура" (чч. 7-8, 1967), що появляється в Парижі, Франція, надрукована дуже цікава стаття п. з. „Аналогії югославсько - совєтські", підписана криптонімом „Льондинчик", під яким криється відомий польський журналіст Юліян Мірошевскі. Автор цієї статті, обговорюючи найновіші пляни перебудови Югославії на національній базі, порівнює її з другою багатонаціональною комуністичною державою, Сов. Союзом. Стаття Льондинчика заторкує також українську справу, і тому вважаємо, що нашому читачеві буде цікаво познайомитися з його думками.

У травні ц. р., — пише Льондинчик, — Тіто скінчив 75 років життя. Черчилл, Аденауер, де Голль, президент Залєський призначали нас до несмертельности провідників з часу другої світової війни. Одначе, як говорив Сталін, біологічні закони незмінні. В той час володар СССР на свого наступника призначив Молотова. Біологічно Молотов оправдав покладені на нього надії, бо вже переступив 77-ий рік життя. Наслідником Сталіна, одначе, він не став.

Хто заступить Тіта, коли його не стане?

Висловлюють погляд, що Тіто — подібно, як перед ним був цісар Франц Йосиф — незаступний. Франц Йосиф жив і володів так довго, що ніхто з його підданих не уявляв, що колись може бути інакше. Аналогічною персональною юнією сполучена Югославія.

Югославія, якою властиво ніхто поважно не займається ані в краю, ані на еміграції, є цікавою державою: вона становить головне полезудару доктрин комуністичної і національної.

Національний склад Югославії представляється так: серби — 42%, хорвати — 23%, словінці — 9%, македонці — 5%, чорногорці — 3%, альбанці, мадяри, турки, словаки (тут автор помилився, бо це не словаки, а бачванські українці — С. Ж.) становлять національні меншини, які разом творять 18% населення Югославії.

Восьмий Конгрес Ліги Комуністів засудив політику інтеграції народів Югославії в один югославський народ. Тіто тоді підкреслив, що не можна ідентифікувати ідеї єдности з ідеєю комуністичної інтеграції. Югославія — це не Америка, — говорив Тіто, — і теорія перетопплюючого горшка не може бути в ній застосована. Бакарїч у своїй промові в Сараєві 6 травня 1966 р. ствердив, що партія помилково сподівалася, що соціялізм автоматично розв'яже національну проблему.

У державі типу Югославії існують два критерії оцінки: федеральний і національний. З погляду федеральності, може, краще оплачується фінансування промисловости в одній республіці, ніж у двох чи трьох. З другого боку, гроші до федеральної скарбниці напливають з усіх республік, і годі дивуватися — скажімо для прикладу — хорватам, які не мають охоти за свої гроші фінансувати промисловість у Македонії.

В Югославії децентралізації не видумав ніякий ревізіоніст — вона є природнім виявом націоналізму поодиноких народів. Децентралізація в господарському житті є трудною проблемою, але її можна розв'язати. Натомість децентралізація в політичній сфері є пропозицією революційною.

Марксист, що уважає себе за ленінця, мусить відкинути децентралізацію як незгідну з ленінською доктриною. Ленін уважав, що центральна партійно - політична влада є конечною передумовою для будівництва соціялізму. Децентралізацію можна перевести тільки через відділення ідеольогії від влади. Югославські реформатори висувають подібну тезу, домагаючися, щоб партія обмежилась ідеольогічним проводом, залишаючи фактичну владу урядам поодиноких республік.

У московській „Правді" з 20 лютого ц. р. ці думки гостро скритиковано. „Правда" підкреслила з натиском, що робітничі маси потребують політичного провідника і сильної, об'єднаної комуністичної партії.

В „Основах марксизму-ленінізму" (переклад з російського, „Книга і Знання", 1960) читаємо на стор. 967: „Розвиток соціялістичної демократії — це одночасно процес підготови передумов відмирання держави".

Джілас відкинув цю теорію, виступивши з тезою „відмирання партії".

За російськими теоретиками держава почне заникати, коли комунізм буде збудований. Тоді адміністраційний примус буде непотрібним, бо кожному громадянинові його комуністичне сумління „вказуватиме властиву дорогу поступовання". Іншими словами, передумовою „відмирання держави" є тотальний тріюмф партії, як центральної і єдиної реґулятора життя всіх громадян від колиски до гробу.

Москва обсервує еволюцію в Югославії з занепокоєнням, бо Совєтський Союз є також державою багатонаціональною. Якщо після смерти Тіта Югославія перетвориться на конфедерацію незалежних республік — це, без сумніву, матиме вплив на поставу немосковських народів, що входять у склад СССР.

(Закінчення буде)

● **Під час катастрофи пожежі на літаконосці „Форрестел"** на водах біля В'єтнаму було багато трагічних і зворушливих моментів. Між іншими — один 18-річний моряк прятувався тільки тому, що саме в хвилині першого вибуху на чердаку того велетня-корабля — знаходився в корабельній капарні. Почувши вибух — він вибіг з іншими моряками на чердак — і в тому самому моменті відірвало йому ногу. Все ж, його встигли віднести в безпечне місце та згодом перевезти гелікоптером на суходіл, до шпиталю.

Леся Лисак

КОЛИ ГОВОРИТЬ ЗЛО...

Ще недавно, коли ви їхали цією дільницею до центру міста, вулиці виглядали як вулиці. На них були невеличкі крамниці і невеличкі підприємства. Вони дивилися на вас прозорістю своїх вікон. Вікна були різні — менші, більші і ще більші, і ранками, коли ви їхали до праці, вони до вас всміхалися. Так само, мабуть, всміхалися до людей їхні власники — дрібні купці і ремісники.

Цю дільницю і ці будинки збудували колись емігранти, що приїхали сюди шукати трьох речей: праці, хліба і волі. Вони їх знайшли, але ніколи не стали багатіями. Вони продавали у крамничках молоко і яйця, чистили одежу, направляли черевики, водопровід, авта. У своїх крамничках та майстернях проводили довгі години, і в них не було часу ані нудьгувати, ані шукати якихось особливих розваг. Вони працювали витривало, жили спокійно і були добрими сусідами. Про це все ще донедавна говорили веселі вікна їхніх будинків.

Коли тепер їхати цими вуличками, будинки мовчать, як людина, яка втратила очі. Бо крамниці і варстати осліпли. Там, де були вікна — діри, позабивані дошками. Немає прозорости. Немає ясности. Позабивані дошками сліди руїни говорять про зло, яке розкотила товпа по тихих вуличках.

Правда, деякі вікна заціліли. Це ті, що за ними є напис. На клапті паперу недбало нашкрябано: „Власник — братня душа". Тільки цих вікон не побито і цих підприємств не пограбовано. Правда, які магічні оці слова „братня душа"?

Сумно, що такі чудові слова так сплюгавлено. Їх написали ті, які кровно належать до розгуляної, позбавленої людського обличчя товпи. Ці слова написано в тих днях, коли безпомічно зойкотіли розбивані вікна, а людські уста ціпеніли смертельним жахом. Ці слова написано тоді, коли не переставали пронизливо вити сирени поліційних авт і коли по потовченому склі спливала людська кров. От хоч би кров того сивого робітника, що одністю з цих вуличок вертався з праці домо. Звідкіля він міг знати, що на нього нападуть, покривавлять, і що напівживого відвезе його до шпиталю поліційне авто? Це ж місто, в якому він народився. Він нікому з тієї товпи не вчинив нічого злого. Правда, він інакше виглядав, як ті, з товпи...

Коли товпа розкотила по вулицях насильства, грабежі і знищення, заговорили її провідники, чи може ті „вищі", які її репрезентують. Почулися нарікання, що „наші люди хочуть праці, а їм її не дасте". А згодом виявилося, що переважна більшість тих, що били вікна і грабували — малі прaці... Або що праці „домагалися" десяти- і дванадцятирічні. Їх, цих підлітків, показували на телевізійних передачах. В них були зухвалі обличчя, і вони тупо повторювали ті самі слова, як завчену лекцію. Мабуть, їх так навчили. Було б смішно, коли б не було трагічно...

Говорилося також, що „місто не додержало обітниць". Місто нібито обіцяло розвагові центри, парки і ще там щось — і цього не зробило. „Діти нудьгують, їм нема чого робити", — говорили провідники товпи. Діти — ті, що руйнували, грабували — і кривавили людей — не винні. Винне місто.

Бувають різні „логічні розумування". Як зрозуміти „логіку" товпи, що ледве не вбила сивого робітника? Чи це від нього вимагалося розвагових площ для „дітей"? Або від того власника крамнички, якого пограбовано? Або від того, що направляв черевики — таки їм, „сусідам"?

Сумно, що виповало зло із темних закутин „братніх душ". Саме тоді, коли докладається стільки зусиль, щоб усі люди були справді рівні. Коли зникають „ґетта", бо кожному вільно мешкати, там де захоче. Коли нападають на сусідів, за вікном яких нема напису „братня душа". Скажіть, як тепер почувають себе ті, що вірили в „добросусідство"? Як почувають себе ті, що не мають змоги — і відваги — вставити нові шиби на місце дір, позабиваних дошками?

Можливо, що по якомусь часі вулички знов дивитимуться прозорістю вікон. Можливо, що рани загояться. Та чи загояться сліди у „небратніх" душах? Чи не будуть їм снитися кошмарні сни про товпу і про ночі, коли вили сирени поліційних авт? І чи варто буде сказати, що „живемо у місті добрих сусідів"? Так бо досі це місто називали.

Сумно, що ці гарні слова так багато втратили із своєї правдивости. Сумно, що деякі кличі звучать тепер як нещирі фрази. Сумно, що помилилися ті, які вірили, що коли нікого не кривдити — можна спокійно жити.

По вулицях, там, де вікна позабивані дошками, ходять ті, що вчора нищили і грабували. Не всіх же ж можна було арештувати. І дітей не тримають у в'язницях. І батьки за них не відповідають. „Діти хотіли розваги" — чи це нехтно?

Колись говорилося, що „діти — майбутнє народу". Як воно буде з цим „майбутнім"?

Сумно, коли „братні душі" вирішили терором добувати перевагу над сусідами. Над тими, що чистили їхню одежу і направляли їхні черевики... Сумно, що „братнім душам" невідома дуже проста істина, а саме, що зло ніколи не породжує добра.

● **Ізраїльський летун Абі Натан** перейняв ідею якоїсь „мирової місії" між ізраїльцями та арабами. Він уже пробував кілька років тому говорити на цю тему з єгипетським президентом Нассером, але єгипетські власті видалили були його негайно, загрозивши конфіскацією його приватного літака. В минулому тижні він повторив ту історію, прилетівши з Кипру до Александрії. Єгиптяни негайно видалили його. Коли ж він прилетів до Ізраїлю — його арештували за „контакт з ворогом".

Михайло Данилюк

ПОВСТАНСЬКИЙ ЗАПИСНИК

(27)

Загальний звіт: починали з нічого. На звітний день поставили: шістдесят сім повних боївок, двадцять чотири неповні, два загони швидкого призначення. Разом — чотириста п'ятдесят людей. Зброю в руках мають лише загони і третина боївок, решта зброї приховується. Дванадцять кулеметів, вісім „фінок", сорок два неповні автомати, вісім мінометів. Мільйон амуниції. Частина з цього на руках, частину ховають боївки, а частина й досі у селян, але з умовою, що передадуть, як буде потрібно. Ліки і бандажі. Одинадцять вишкільних пунктів.

Почали з нічого.

Добре почали.

Білий поїхав уночі в напрямку Дубно-Рівне із словами: „Ех, трусну ж я областю!.."

Як уже Білий поїхав, Блакитний послав йому навздогін записку: „Забув згадати про чотири гармати. Дві протитанкові, а дві — лихо знає які. Ніхто не вміє з них стріляти. Пришліть гармачиків". Білий відписав: „Стріляти треба набоями, вкладаючи їх у гарматку і тягнучи за відповідний шнурок. Гармачиків нема. Вродіть їх на місці"...

Таки десь треба вкрасти гармачиків, а то гарматки поржавіють, і Крем'янець навіть не почує партизанської канонади. Трагедія...

ЛИСТ

Військова Команда. Крем'янець.
20 вересня 1942 р.
Військовій Команді Волинської Области.
Другові Білому.

Ви питаєте знову про стан на сьогоднішній день і хочете звіту. Ви там, в області, взагалі те й робите, що жадаєте звітів. Останній звіт пішов тиждень тому. Казали, що Вам передали. Але ми маємо ще кілька нових даних.

Основне, що Ви питаєте, про моральний стан бойовика і настрої населення. Думаю — це центральна проблема. Тому ми б хотіли, щоб Ви взяли цей лист на засідання цілого інспекторату і там ним помахали.

1. Стан боївок побільшився на шістнадцять нових одиниць у додатку до раніше поданого числа.

2. Можемо пустити вже тепер у рейд 3-4 малі групи, загальною кількістю 150 людей. Більше пускати покищо недоцільно, щоб не робити відразу великого шуму і не стягнути більших німецьких сил проти себе.

3. У районах 7 і 11 (див. ключ) стало тримаємо готові групи — кожна по одній чоті. Бойовики міняються кожних три дні. Якщо далі нічого не робитимуть — доведеться розігнати...

4. Організаційна сітка допомагає добре, але могла б краще. Ще раз звертаємо увагу, щоб Шкляра поставити на його старе місце референта, а повітовим провідником організації зробити когось іншого. Троян був би найкращим.

5. Бойова сітка закріплена. Попередній розгін вже сповільнився. Це й зрозуміло. Як почнемо акції — поширимось.

6. Моральний стан бойовика добрий, хоч ентузіязм починає дещо примеркати. Не можемо їх тримати „безробітними" в безконечність. Це торкається тих, що вже відбули вишкіл. Хлопці потребують руху, і вже треба плянувати дії. Ми знаємо, що інші повіти ще не готові, але виглядає так, що нам доведеться почати дещо раніше. Трусніть області, щоб не спала у своєму вичікуванні. Чекаємо директив.

7. Населення дуже неспокійне. Зокрема після того, як німці початком цього місяця перестріляли жидівське ґетто. Ви, мабуть, чули: одинадцять тисяч людей. Вся акція була переведена особливим відділом СС'ів, сюди спеціяльно присланим. Місцеві жандарми помагали. Німці хотіли були втягнути нашу поліцію, навіть грозили, але наші висмикнулись. Микола Н. якось намовив німців, щоб призначили поліцію „пильнувати спокою в місті і на передмісті", навіть сказав, що в противному випадку багато поліцистів залишить службу. Комісар німецької поліції, Єґер, махнув рукою, мовляв, українці вміють лише орати і танцювати, але не стріляти і „виграти війну"... Ну, це ще він побачить, але наші хлопці були відмежовані від цієї жахливої події. Населення, отже, після ліквідації ґетто ще більше неспокійне. Ніхто не певний, коли німці почнуть робити це саме із рештою населення. Крім цього — вивіз у Німеччину нашої молоді посилюється. Населення дивиться на нас, як на єдину охорону, але вже чути репліки, що ми робимо лише дитячі забави по лісах. Нема акції. Мусимо її негайно почати, щоб зашахувати німців у їх зарозумілості, піднести настрій бойовика і населення. Необхідно спаралізувати рух німців у терені ще перед тим, як ограблять увесь повіт. Уважайте, щоб народ на нас не почав дивитися кривим оком. Кличів і відозв уже досить. Треба дії.

8. Підкреслюємо, що ми готові кожної хвилини вступити в акцію.

Український Православний День Філядельфійського Деканату

Український Православний День Філядельфійського Деканату відбувся у неділю 16 липня від год. 2-ої по пол. на „Карпатській фармі" п. Богдана Малецького в Честері, Па.

Майже всі парафії Філядельфійського Деканату взяли живу участь у приготуванні і відбуттю того Дня та у призначений час з'явилися на це річне свято з приготованими українськими перекусками. Понад 200 осіб зійшлося на Український Православний День та гарно й дружньо провели час у вільній природі.

Український Православний День влаштовано з ціллю допомоги Пенсійному Фондові Священиків УПЦ в ЗДА, який виплачує пенсії старшим священикам та їх вдовам. Також прийнято було під увагу і допомогу студіюючим теологам Колегії св. Андрія у Вінніпеґу, Канада, щоб мати в будучності священиків для УПЦ в ЗДА.

Український Православний День дав змогу парафіянам усіх парафій Деканату зійтися, познайомитися та обмінятися думками про життя наших парафій. Молодь парафій також гарно провела свій час. З морального боку Український Православний День стояв на висоті своїх сподівань.

До танців приґравала оркестра п. Михайла Єдинака.

Присутні були члени парафій Деканату, а то: св. Володимира у Філядельфії; св. Покрови у Філядельфії; парафії з Ковтсвіл, Па.; парафії Вільмінґтон, Де.; прафії Мілвілл, Н. Дж.; св. Успіння в Честер, Па. Кожна парафія була репрезентована своїми парохами та урядниками. Обслуга була взірцева в руках самих парафіян. Найбільша заслуга при влаштованні Українського Православного Дня належить декановi митр. прот. о. О. Мицикові враз з управою Деканату прот. о. В. Коваленком та усіма священиками Деканату митр. прот. о. С. Білякові, прот. С. Шадинському та о. М. Борисенкові. Всі вони приложили багато старань до гарного відбуття Українського Православного Дня. Кожна парафія причинилася морально і матеріяльно до успіху Дня.

Молодече Сестрицтво (Sorority) з Честеру, Па., дало Дар Любови — $15, а також поодинокі особи жертвували п-і Марія Пастушок з сином Андрієм — $15; п. Осип Верещак $35; та п. Василь Новак $10.

Присутні мали багато несподіванок і розваг. Належиться щира подяка священикам Деканату на чолі з деканом та усім парафіянам, парафіяльним організаціям, жертводавцям та окремим парафіянам-жертводавцям і усім, хто прибув на День.

Нехай Господь винагородить усіх за це благородне діло.

С. Щ.

Одержав державну стипендію

Д-р Ігор Ростислав Луговий одержав державну стипендію в сумі $8,000.00 на продовження своїх наукових дослідів в ділянці імюнології (відпорности і алергії). Він працює лікарем у Royal Victoria Hospital при клініці університету McGill в Монтреалі.

Д-р Ігор Ростислав Луговий винайшов нову практичну методу мірення протитіл (antibodies), які спричиняють алергічні недуги. Дня 20-го червня ц.р. він мав доповідь про свій винахід на конференції канадійських лікарів-імюнологів, спеціялістів нової ділянки медичних наук — студій відпорности. Восени цього року відбудеться в Монтреалі 6-та Міжнародна конференція лікарів, спеціялістів з цієї ділянки під проводом д-ра Роза, лікаря міжнародної слави, під доглядом якого відбуває свою спеціялізацію д-р І. Р. Луговий. У цій конференції візьме також участь д-р І. Луговий та матиме наукову доповідь. Він є лейтенантом Канадійської воєнної фльоти, з якою, як студент через сім літ подорожував на воєнних кораблях і відвідав літом різні острови, як Гаваї, Бермуди, Ямайку, Трінідад, Ісляндію, а також Аляску. Тепер працює як лікар при Монтреальській базі Канадійської фльоти.

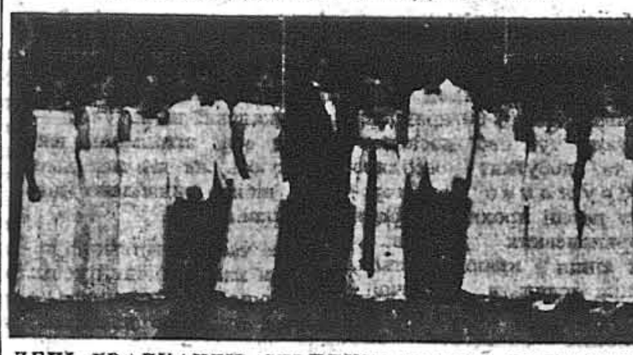
Д-р І. Р. Луговий всі студії кінчив з відзначенням у французьких школах і відбував свою практику у французьких шпиталях, а три роки спеціялізувався у внутрішній медицині в англійських шпиталях. Він є активним членом Пластової Станиці в Монтреалі й відповідальним лікарем на Пластовій Зустрічі на оселі „Батурин". Його сестра Лярисса Лугова-Жероме є маляркою і проживає зі своїм чоловіком-архітектом в Балтіморі, а ще одна сестра і брат продовжують своэ студії. Ігор є веселої вдачі і дуже товариський.

Подано з Пл. Станиці, Монтреал

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

Рочестер, Н. Й.

ДЕНЬ ҐРАДУАНТІВ СЕРЕДНІХ ШКІЛ

ДЕНЬ ҐРАДУАНТІВ СЕРЕДНІХ ШКІЛ В РОЧЕСТЕРІ. Стоять від ліва: Марта Остапюк, Віра Олексин, Зоряна Зелез, Віктор Шімко, Ірина Осадців, Ігор Єйна, Віра Баран, Роман Боднар, Зоряна Домбчевська, Оксана Білик, Ірина Тицька. Нема на світлині Тані Кузиляк.

Як минулого, так і цього року, на заклик Централі СУА, 47-ий Відділ СУА ім. Лесі Українки в Рочестері, Н.Й., при співпраці Батьківського Комітету, влаштував День Українських Середньошкільних Ґрадуантів.

18-го червня ц.р. о год. 6-ій по пол. у залі Coachmen Inn розпочато нашу імпрезу святочним обідом. Під звуки ґрадуаційного маршу, який віддіграв на фортепіяні Олександер Білик, увійшли ґрадуанти і ґрадуантки — квіт української громади у Рочестері, на яких батьки і старше громадянство покладають великі надії; — надії, що вони зуміють передати своє знання про Україну своїм американським співтоваришам,що може вони навчать і переконають своїх співтоваришів в Америці про те, що ми окрема велика українська нація, із своєю історією, мовою, старою культурою, а не якась етнічна група Росії.Надії наші великі і ще більше бажання, щоб надії наші здійснилися.

Ґрадуанти засіли за почесним столом. А. Капітан, голова 47-го Відділу СУА, привітала ґрадуантів, їхніх батьків і гостей і передала дальше ведення імпрези товстмайстрові Миколі Єйні, який представив кожну ґрадуантку і ґрадуанта, називаючи школу, з якої хто ґрадуював і коледж, до якого вступає. Рівночасно представляв і їхніх батьків. Після того попросив о. проф. К. Пасічного ЧСВВ, який, в заступстві неприсутнього пароха церкви св. Йосафата, провів молитву перед святочним обідом.

Після обіду від імени батьків промовляв інж. М. Тицький. Він закликав молодих ґрадуантів любити все рідне, своїх батьків, зберігати моральні чесноти, які вщіпили їм їхні батьки. Вказав на важливість збагатити знання про свій народ, бо „хто не знає свого минулого, той не гідний майбутнього".

Потім Марта Остапюк промовила в імени ґрадуантів, дякуючи батькам за труд, який вложили вони, щоб виховати своїх дочок і синів на повноцінних членів української громади, 47-му Відділові СУА за влаштування дня ґрадуантів, та закликаючи своїх товаришів до дальшої праці над собою і для української громади. Отець проф. К. Пасічний ЧСВВ побажав успіхів нашим ґрадуантам у їхніх дальших студіях, вказуючи на те, що правдиве щастя можна осягнути тільки тоді, коли віра в Бога йде впарі із здобуттям знання. Закликав молодих ґрадуантів не забувати своєї віри, не віддалюватися від свого народу, щоб довести ще до кращого те, що їхні батьки їм передали.

Від Старшого Пластунства і Студентської Громади привітала ґрадуантів голова Студентської Громади Дарія Кіндрат. Основуючи свою промову на трирічному досвіді як студентка коледжу, п-на Кіндрат закликала своїх молодших товаришів до інтенсивної праці над здобуттям освіти. Доражувала студентам в університетах приділити себе до української групи і так само гордо заявити: „я українка", чи — „українець", як другі заявляють „я ірляндець, англієць чи жид". Ми маємо багату спадщину і маємо чим гордитись.

Після цього М. Єйна прочитав привіти для ґрадуантів від Окружної Ради СУА, підписаний заст. голови п. С. Онуфрик, від Т-ва „Самопоміч" — п-і М. Холєвчук, від ОДВУ —М. Білик, від Пласт-Прияту — Р. Павлічко.

Пан Єйна подякував Союзові Українок та Батьківському Комітетові за влаштування свята. Офіційну частину закінчив о. Пасічний ЧСВВ молитвою. Після того молодь і батьки забавлялись під звуки оркестри.

Хочемо вірити, що наші молоді ґрадуанти понесуть добре українське ім'я між своїх американських співтоваришів та що не підведуть сподівань своїх батьків і українського громадянства. Дуже шкода,що така мала кількість наших українських ґрадуантів взяла участь у цій гарній будуючій імпрезі, яка в Рочестері стає традиційною.

З нагоди ґрадуації наших студентів Відділ СУА ч. 47 в Рочестері передав $100 на видання „Енциклопедії Українознавства".

О. Ганушевська

До уродженців і кол. мешканців Золочівської округи

Ініціятивний Комітет Золочівської округи (колишніх повітів: Золочів, Броди і Перемишляни), який скликав був у 1965 р. перший реґіональний з'їзд у Боффало, Н.Й., передав розпочату працю Тимчасовому Комітетові в Торонті, де є більше скупчення наших земляків, і є надія на успішнішу працю. Цей комітет плянує скликати другий з'їзд уродженців і кол. мешканців названих повітів для вибору Діючого Комітету, який подбає про точну реєстрацію і зорганізування всіх, розсіяних у вільному світі земляків нашої Округи та про видання Пропам'ятної Книги - Альманаха про релігійне, національне, культурне і побутове життя Округи.

Тимчасовий Організаційний Комітет у Торонті звертається цією дорогою до всіх кол. жителів Золочівської Округи, яким лежить на серці бувальщина і слава їхніх родинних гнізд, подати свої адреси для статистичного устійнення числа земляків, як також для поміщення їхніх імен в Альманасі.

Зголошення прохаємо подавати до кінця серпня 1967 року на адресу: Eng. O. Nalywayko, 40 Ellsworth Ave., Toronto b, Ont., Canada.

Точний речинець з'їзду буде поданий своєчасно в пресі.

Тимчасовий Організаційний Комітет Золочівської Округи в Торонто, Канада.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Вісті з Арґентини

СТВОРЕНО КОМІТЕТ ДЛЯ ЮВІЛЕЙНИХ СВЯТКУВАНЬ

Буенос Айрес (М.Д.). — Українська Центральна Репрезентація скликала нараду представників організацій Буенос Айресу, на якій створено Ювілейні Комітети для відмічення: 70-ліття українського поселення в Арґентині; 50-ліття Української Національної Революції; і 25-ліття Української Повстанської Армії. Нарада відбулася 20-го травня. Устійнено, що Святкова Академія з нагоди 50-ліття Української Національної Революції має відбутися в серпні, а відмічення 25-ліття УПА відбудеться 15-го жовтня з нагоди празника св. Покрови.

ВІДКРИТТЯ ВАКАЦІЙНОЇ ОСЕЛІ

21-го травня відбулося офіційне відкриття Вакаційно-спортової Оселі „Веселка", що її для виховання молоді організує Т-во „Просвіта" в Арґентині. При численній участі громадянства відбувся Акт Посвячення, що його виконав о. Іван Балук, а опісля з промовами виступали: інтендент місцевости Монте Ґранде полковник Арана, голова УЦРепрезентації п. В. Іваницький, а на закінчення єпископ Кир Андрій Сапеляк говорив про успішні заходи Просвіти для забезпечення виховної акції молоді, зазначуючи, що від виховання молоді буде залежати будучність цілої української спільноти. Промова Єпископа викликала серед тисячної громади велике враження, при чому зложено щедрі пожертви на ціль розбудови „Веселки".

УКРАЇНЦІ АРҐЕНТИНИ ВІЗЬМУТЬ УЧАСТЬ У СВІТОВОМУ КОНҐРЕСІ

Заходом Централі „Просвіти" в залі Народного Дому відбулася 27-го травня доповідь ред. Ю. Середяка на тему „Світовий Конґрес Вільних Українців". Прелеґент обширно поінформував громаду про переведені заходи для відбуття запляннованого Конґресу. Справа ця була також обговорена на сесії УЦР і українська спільнота в Арґентині приготовляється до активної участи в заповідженому Конґресі з надіями, що згаданий Конґрес принесе об'єднання та національну солідарність всієї української еміґрації.

ПАМ'ЯТНИК НА МОГИЛІ МАЦЕЙКА

На могилі покійного Г. Мацейка споруджено мармуровий пам'ятник з портретом покійного, що його уфундувало членство ОУН в Арґентині. Покійний Г. Мацейко приймав активну участь в діяльности ОУН на Рідних Землях та був засуджений польським судом як учасник замаху на міністра Пєрацького. Перед засудом Мацейкові вдалося втекти до Арґентини, де він перебував під прибраним іменем, переживаючи всі труднощі еміґрантської дійсности, де й постигла його смерть в серпні минулого року.

Московська „Правда" називає Ярослава Стецька „білоеміґрантом"

Москва. — Московська „Правда", орган ЦК КПСС, у числі з 6 липня 1967 р. помістила замітку під наголовком „Совет нечестівих" — „Рада нечестивих". У ній, інформуючи читачів про недавню Конференцію представників східніх і західньоевропейських народів, що відбулась у Мюнхені та на якій було створено „Европейську Раду Свободи", — газета нападає на колишнього міністра закордонних справ Данії Оле Б'єн Крафта, президента ЕРС, на предсідника цієї координаційної організації для боротьби проти комунізму — голову ЦК АБН Ярослава Стецька, та на члена ЕРС західньонімецького діяча Теодора Оберлендера. „Правда" схарактеризувала Ярослава Стецька, як „витягненого з нафталіни білоеміґранта", не згадуючи, що він українець. Нервуючи з приводу створення Европейської Ради Свободи, імперський орган нападає, фактично, на кожного антикомуніста поза межами СССР, заявляючи: „Деякі діячі на Заході відчувають переляк і глибокий душевний біль, дивлячись на переможний похід комуністичних ідей по плянеті. Свій біль такі діячі намагаються перетворити в конкретні діла, скеровані на протидію цьому закономірному історичному процесу" . . . „Правда" вже сотні тисяч разів уславлювалась „закономірністю" та „історичністю", але ще й вона не доходила до того, щоб сплутати московських білих еміґрантів з українськими націоналістами-революціонерами.

Всім колишнім українським соколам у вільному світі до відома

Посестри та Побратими!

Звертаємося до Вас 28 літ після того, як наша сокільська організація, в наслідок II-ої св. війни та ворожих потягнень, перестала існувати. За той час багато наших, головно старших соколів, відійшли з цього світу. Багато з нас опинилося поза межами України і, розсіяні по всьому вільному світу, часто згадують нашу колишню спортово - руханкову організацію з „Соколом Батьком" на чолі.

Багато з нас напевно зберегло і мають в себе деякі цінні пам'ятки, як світлини, альбоми, часописи, статті, чи звіти з діяльности сокільської організації і напевно ними дуже дорожать. Але з часом ті всі вартісні пам'ятки перейдуть в забуття і сліду не лишиться по них. Це була б велика втрата для нашої історії, для насвітлення тої великої виховної праці, що її проробила наша сокільська організація на протязі 45 років (1894 - 1939) на українській землі, видаючи ряд провідників, які віддіграли визначну ролю у Визвольних Змаганнях.

Для збереження тієї історії про нашу сокільську організацію зав'язався Ініціятивний Комітет з колишніх старшин „Сокола Батька". Цей Комітет поставив собі завдання зібрати всі матеріяли, що мають якенебудь відношення до нашої сокільської організації, їх упорядкувати та видати Пропам'ятну Книгу, чи хоч би альбом про Сокільську Організацію.

Тому звертаємося в першу чергу до всіх б. Соколів, як теж до їхніх родин, з проханням, надсилати нам те все, що в них збереглося з нашої сокільської тематики: світлини, „Сокільські Вісті", статті, писані спомини, відзнаки і т. п. Обіцяємо Вам, що світлини, на бажання, будуть Вам повернені після того, як зробимо з них копію. Очевидно, що видання Пропам'ятної Книги, чи хоч би навіть альбому буде вимагати і деяких фондів. Тому просимо посилати теж і Ваші пожертви на це видання.

Посестри і Побратими! Коли ми того не зробимо, не зробить того вже ніхто після нас!

Всі матеріяли і пожертви просимо слати на адресу б. Старшини „Сокола Батька" побр. проф. А. Антоновича в Шикаґо. Його адреса така:
Adam Antonovych
2102 W. Chicago Ave.
Chicago 22, Ill. U.S.A.

Передаємо всім Посестрам і Побратимам наш сокільський привіт.

Гаразд!
Михайло Хроновят,
б. голова С. Б.
Клівленд, 7 липня 1967 р.

● **У Празі підписано** в минулому тижні торговельний договір між ЧСР і Західньою Німеччиною, при чому взаємні торговельні місії виконуватимуть також деякі консулярні функції, як ось видавання віз, а члени тих місій будуть користуватись дипломатичною недоторкальністю. Це перший такий безпосередній договір між Західньою Німеччиною і Чехословаччиною після останньої війни.

Успіхи сумівської молоді в Йонкерсі, Н. Й.

В цьому році багато нашої молоді закінчили середню школу "High School". Серед неї особливо відзначилися три наші сумівки, які своєю наполегливою працею добилися найкращих успіхів та дістали стипендії на дальші студії.

Орися Коверко

Ірена Цап

Орися Хінальська

Перша з цих дівчат — це Орися Коверко, яка закінчила середню католицьку школу і серед 169 ґрадуантів дістала першу нагороду-стипендію до університетів: в Рочестері, Сиракюзах та в Ню Йорку.

Орися є активною сумівкою-порядницею 2-го ступення. Вся її родина є членами Українського Народного Союзу.

Ірина Цап закінчила публічну школу Gorton High School. Між 250-ма ґрадуантами вона вибилася на третє місце та була активною в своїй школі, видавала шкільну газету працювала в драматичному гуртку та в інших організаціях. Дістала кілька нагород, першу нагороду з математики в Йонкерс Science Fair. Її відзначено як найкращу ученицю школи. Дістала стипендію до слідуючих університетів від Women's Business and Prof. Club до Сиракюзького, Нюйоркського і Рочестерського. Вона є активною сумівкою, працює в СУМА як впорядниця 2-го ступеня. Буде продовжувати студії в університеті в Рочестері.

Орися Хінальська закінчила найбільшу в Йонкерсі середню школу, з якої цього року випустили 413 ґрадуантів. Серед цієї маси ґрадуантів наша сумівка дістала стипендію і буде продовжувати студії в Westchester Community College.

Вся родина Хінальських є членами УНСоюзу.

Н. К.

● **У Римі покарано гривною** на 48 дол. англомовну газету „Ді Дейлі Амерікен" за поміщення платного оголошення цигарок. В Італії існує тютюновий державний монополь, але законом заборонено пропагувати публічно курення, як шкідливого для здоров'я.

В АМЕРИЦІ И У СВІТІ

ЦІНИ НА ФАРМЕРСЬКІ ПРОДУКТИ в місяці, що закінчився 15-го липня ц.р.,збільшилися на 0.75 відсотка. Це вже третє місячне чергове збільшення цін фармерських продуктів. Минулого року восени і цього року на весні ціни на ці продукти зменшилися були на 8відсотків. Департамент Рільництва звітує, що збільшення цін спричинило подорожчання помідорів, картопель та яєць. Але ціни на товари і на працю, потрібні для фармерів, збільшилися в половині липня ц.р. в порівнянні з тим самим часом 1966-го року, на 3 відсотки.

ОКРЕМА ПРЕЗИДЕНТСЬКА КОМІСІЯ ПОВИННА дослідити, чи ЗДА повинні вже тепер розгорнути оборонну лінію протикаретних ракет довкола важливих місць та кордонів цієї країни. Таке домагання висловив сенатор демократ із Пенсилвенії Джозеф С. Кларк. Цей сенатор боїться, щоб ЗДА не стали жертвою тих, що поклоняються зброї, це значить вищих військовиків і продуцентів зброї, які домагаються, щоб розміщено у відповідних місцях протиракетну зброю. В СССР мали це зробити, але і там чути думки, що протиракетна зброя не дає повної певности оборони. Уряд не вирішує цієї справи, бо ще незакінчені переговори між цією країною і СССР в справі „замороження" офензивних і дефензивних керованих ракет.

З наукових конференцій УВАН у ЗДА

(Доповідь Степана Процюка про заселення Сибіру та розвиток промисловости в ньому)

Центральною темою доповіді Степана Процюка на засіданні Правничо - економічного Відділу Академії 13 травня було питання: наскільки труднощі в заселенні Сибіру заважають на дальшій долі розвитку промисловости в азійській частині СРСР. Доповідач привів дані нещодавніх совєтських статистично-демографічних обслідувань (В.В. Покшишевський, Є. Маневич, М.Я. Сонин, П.О. Косяков, Зайончковська, В.Н. Стариков і др.), згідно з якими в 1956-1962 рр. із сибірських міст та індустріяльних комбінатів виїздило більше людей назад в европейську частину СРСР, як приїздило до Сибіру. В середньому, якщо взяти під увагу в першу чергу такі райони як Красноярський край, Якутія, Приангорські райони, не згадуючи вже про далеку північ, на кожних 100 еміґрантів із европейської частини СРСР вибувало 125-140 осіб, які поверталися назад в райони, звідки вони прибули. Це явище було типічним і у випадку України, на кожних 100 осіб, прибулих із України в Сибір, приходить біля 150 поворотів переселенців назад в Україну та в райони Дону та Кубані. У 1963-1964 рр. влада ввела нові загострення та обмеження в русі сибірських переселенців, але голоси радянських дослідників з 1964-1966 рр. вказують на те, що проблема втечі із Сибіру існує і надалі. Влада є помітно стурбованою тим явищем тому, що кошт переселення одного робітника з европейської частини СРСР в Сибір є дуже високий. Він виносить приблизно 500 крб. на душу, не враховуючи втрати праці робітника під час переїзду (в середньому один місяць праці), та втрат, зв'язаних з тим, що своєї продуктивности на новому місці праці робітник досягає щойно 5 місяців після переселення, а то й пізніше. Втрати внаслідок флуктуації робочої сили на лише промислових підприємствах СРСР в одному 1960 р. винесли три мільярди крб.

Головними причинами втечі переселенців та еміґрантів із Сибіру є крайнє незадовільні побутові умовини на новому місці праці, розчарування новою роботою, а також брак культурного обслуження новоприбулих. В. Покшишевський та декілька більш об'єктивних дослідників виразно підкреслюють, що влада не враховує того факту, що серед переселенців в Сибір є дуже багато не-росіян, і їм не дається ані рідної книжки чи преси, ані рідної школи для дітей, ані театру чи інших культурних услуг у їхній рідній мові чи традиції.

Совєтська влада та вчені в СРСР досьогодні не справились ще з природними труднощами Сибіру. Щоправда колектив інженерів (в тому декілька українців) одержав у 1966 р. високу державну нагороду за освоєння нових методів будівництва в областях вічної мерзлоти, але подібні повідомлення появились у пресі вже в 1945-1955 рр., а навіть 1937-1940 рр., і треба їх розглядати з належним скептицизмом. Чужинці, що відвідали Сибір у 60-тих рр., підкреслюють, що лише декілька міст Сибіру має нову міську архітектуру (напр. Норильськ, центральні вулиці Мурманська, Магадану), величезна більшість (в тому і Якутськ) нагадує стан з-перед 50-70 рр. Будівництво в Сибірі вчетверо, а то й вп'ятеро дорожче, як в осередніх областях РСФСР.

Колосальних втрат зазнав Сибір внаслідок непродуманого й історичного будівництва великих гребель на Обі, Іртишу, Єнісею, Ангарі. Нові штучні водоймища затопили найцінніші райони в доріччі цих рік, зруйнували багато давно освоєних сільсько - господарських центрів. Таким чином важке положення з постачанням харчів у Сибірі погіршало. Крім затоплених земель Сибір зазнав величезних втрат у знищених лісах та сумежних із водоймищами забагнених територіях. Інтенсивність розробки лісу в районі Братська впала до 30-40 куб. м. на 1 га. у прирівнанні з 200-300 куб. м. в тих лісах, які ще оціліли, напр., в Приангарських районах. Забагнення викликало некорисні зміни у суворому та непригожому кліматі Сибіру. Збільшилося число москітів. Розпилювання інсектисидів із літаків над лісами Західнього Сибіру застосоване в широкому маштабі у 1947-1952 рр., знищило деревостан (листя) та фавну (птиці), а серед москітів, як парадокс, завелись швидко нові породи, відпорні на інсектисиди. Багато відомих сучасних дослідників Сибіру (М.І. Помус, В.А. Кротков, Е.І. Ігнатьєв, А.М. Жаркова й др.) гостро засуджує непродуманість та шкоди від будівництва гребель на сибірських ріках.

Зусилля влади припинити втечу переселенців (а навіть старожителів) із Сибіру, насамперед в Україну та на Північний Кавказ, приводить інколи до сміховинних заходів. Так появились „наукові" праці про те, якби то заключити в робітничу силу жінок переселенців. У Сибір виселяють теж недоброякісний елемент із великих міст европейської частини СРСР. На нещодавній конференції керівних обласних працівників азійської частини СРСР, що відбулась у Свердловську, пролунали голоси різкого незадоволення з того, що Москва направляє в Сибір кримінальний елемент, який стає організатором злочинности і на новому місці поселення.

У світлі вище приведених фактів треба рахуватися з тим, що промисловість Сибіру розвивається в майбутньому сповільненими темпами. Точне обслідування таких проєктів як Красноярського чи Регарського алюмінієвих заводів, Сорського молібденового комбінату, будівництва т.зв. 3-тьої металюрґійної бази та багатьох інших виявляє, що нові потужності освоюються з великим припізненням. Єдина ділянка, яку форсовано в Сибірі, не дивлячись на колосальні кошти та втрати, це будівництво військового сектора (заводи атомової зброї в Усть-Вичоєвій, ракетні бази в Сарі-Шаган, аеродроми з'єднань полярної авіяції, радарні станції і т.п.). Спроби влади зацікавити індустріяльним будівництвом в Сибірі японські трести та капітали свідчать теж про серіозні труднощі в освоєнні Сибіру.

По доповіді відбулась дискусія, в якій взяли участь Б. Мартос, І. Замша, І. Бакало, П. Світ, Г. Костюк та інші. У дискусії головними питаннями були — вияснення умов з привезенням і виїздом людей з України та розвиток будівництва в умовах вічної мерзлоти. *П.З.*

ЛЕНІНГРАДСЬКА СТУДІЯ ВИПУСКАЄ СЕРІЮ УКРАЇНСЬКИХ ПЛАТІВОК

Тому, що в УССР і досі не збудовано ні одного підприємства для випуску патефонних платівок, „Ленінградська студія грамзапису всесоюзної фірми „Мелодія" пів місяця працювала в столиці України, де відбувався республіканський фестиваль самодіяльного народного мистецтва, присвячений 50-річчю Жовтня. За цей час записано 150 творів у виконанні народних хорів, оркестрів, вокальних ансамблів і окремих співаків". „Радянська Україна" з 27 липня, не згадуючи про балалайки та домри, пише, що це вперше буде такий великий випуск „Всесоюзної фірми „Мелодія" на українську тему і що „до кінця року по країні розійдеться велика серія пластинок, яка відтворює фестиваль народних талантів України. І зазвучать тоді голоси бандури і цимбалів, сопілки і трембіти. Буде випущено півмільйона пластинок", — цукерка до 50-річчя „Жовтня".

Відвідуючи „Експо 67"...

Монтреальську світову виставку „ЕКСПО 67" вважають однією з кращих за останні роки, і цілком справедливо: понад 60 країн показують тут свої досягнення та здобутки; особливо зворушливо спостерігати перші кроки молодих африканських держав... Без кінця - краю, здається, можна оглядати незвичайної, куполової форми американський павільйон, але тільки ззовні, бо всередині самі американці розчаровуються: експонати з історії індіян, фотознімки з зірок Голливуду та декілька міжплянетних пристроїв — це занадто збіднена Америка!

Хмарами сунуть люди і до павільйону СССР. Якщо ЗДА не показали в своєму павільйоні й тисячної долі, що могли показати, що вони мають, то в совєтському павільйоні показано здебільшого те, чого в СССР люди не мають.

Не мають жодних прав неросійські народи в тій імперії рії, але на мапі СССР виділено особливо виразно так зв. республіки. Немає де в СССР купити запасне колесо для авта — в павільйоні показано навіть процес вулканізації ґуми до автоколеса. В холодній Якутії живуть люди мало що не в землянках, щоб тепліше — в сов. павільйоні показано проєкти майбутніх будов у Якутії, що даватимуть людині тепло й захист... Москва, яка напродукувала безліч ядерних бомб — демонструє „Атом миру"... Авта і фотоапарати з СССР — це живцем здерті копії з закордонних випусків, і їх купити не проста штука через надто високі ціни, але в сов. павільйоні цін на них не виставляють... Згущений світляний промінь винайшли кілька років тому американські та ін. учені — але в сов. павільйоні вже показують, як діє той „лейзер", нібито винайдено його в Москві... і т.д.

І все таки, совєтський павільйон має двобічний успіх. Найперше — в наївних. Ось уривки з „Книг відвідувачів", помальованої в червоний колір: „Спасибі радянським людям, що дали нам змогу на власні очі побачити те, що вони створили. Хай буде мир у світі, хай буде дружба, щоб частіше ми могли таким чином пізнавати один одного", — бажає Альберто Васама з Монтреалю.

Або — „Я відкрив для себе велику і вільну країну. Радянський павільйон — чудо. Зримо відчуваєш, що так живуть тільки для миру, дружби і прогресу", — така думка Мері Длайт із ЗДА.

Відписи з записів ми взяли не з ориґіналу, а з київської „Молоді України" з 21 липня, з великої статті „Острови на річці святого Лаврентія". Навіть найпильніший московський послугувач в Україні, ота нібито молодіжна газета „Молодь України" назвала острови власною назвою, хоча й пропаґує безбожництво. Однак, такий „проґрес" зроблено лише для того, щоб вдарити по голові підсовєтського читача: що ж ви, мовляв, хочете від комуністичної влади, коли закордонці не можуть знайти слів на похвалу вашій в'язниці! (лп)

Спортовці ЗДА здобули 120 золотих медаль на Панамериканських Ігрищах у Вінніпеґу

Вінніпеґ, 6-го серпня. — Панамериканські Ігрища, в яких брали участь спортовці 28 країн Північної та Південної Америки, та які відбувалися тут впродовж двох тижнів, закінчилися минулої неділі святочною церемонією закриття під звуки гимнів Арґентини, де відбулись перші Панамериканські Ігрища, Канади — цьогорічного господаря Ігрищ, та Колюмбії, де відбудуться чергові — шості Панамериканські Ігрища. В кінцевій параді взяли участь делеґації всіх 36 країн обох Америк, а приглядалося цій церемонії 18.000 глядачів, які заповнили вщерть вінніпезький стадіон.

В цих п'ятих Панамериканських Ігрищах спортовці ЗДА здобули 120 золотих медаль, повторюючи цим успіх із Ігрищ 1959 року в Шикаґо. Найбільших успіхів добились на цих Ігрищах пливаки ЗДА, які здобули 28 перших місць на всіх 33 конкуренціях у плаванні. У загальних підсумках ЗДА закінчили Ігрища із 120 золотими, 62 срібними і 44 бронзовими медалями, перед Канадою із 12 золотими, 37 срібними і 43 бронзовими, та Бразилією — 11 золотими, 10 срібними і 5 бронзовими. Господарі цих п'ятих Панамериканських Ігрищ — Канада можуть похвалитися організаційними успіхами: числом глядачів, яке перевищило сподівання і осягнуло 400.000 і збірною сумою за продані квитки вступу — $800.000.

В пресових повідомленнях із минулої неділі були згадки про те, що у маратонському бігу перше місце здобув Андрій Бойчук, репрезентант Канади, випередивши арґентинця Августина Озоріо.

Наступні Панамериканські Ігрища відбудуться в 1971 році в місті Калі в Колюмбії.

● **Західні фахівці китайських справ** твердять, що не є виключене, що армія в Комуністичному Китаї вирішить затяжну тамошню боротьбу за владу в некорисгь Мао Тсе-тунґа. Вони звертають увагу, що офіційна комуно - китайська преса все ще атакує давно вже „вичищеного" маршала Тег Пенґа і колишнього шефа штабу генерала Льо Джуїчінґа. Видно, що хоч вони не займають ніяких офіційних становищ, але мають стільки прихильників, що вони грізні для режиму Мао Тсе-тунґа. Маршал Тег, формально є ще членом верхівки компартії, але давно відсунений від влади.

РЕСТАВРУЮТЬ 500-РІЧНУ ФОРТЕЦЮ

В кореспонденції з Одеси, надрукованій у „Радянській Україні" з 19-го липня, розповідається про початок реставрації стародавньої фортеці в місті Білгород - Дністровському, біля якої були зняті совєтські фільми „Отелло", „Кораблі штурмують бастіони" та ін. — але жодного на українську історичну тематику (та такого немає і в плянах кіностудій):

„стародавня оборонна споруда, стіни якої простяглися майже на дві тисячі метрів, оточена глибокими ровами з суші і Дністровським лиманом, існує вже понад п'ять століть. Вона була збудована місцевим слов'янським населенням і була щитом від нападів кримських татар і турецьких яничар".

ПРОДОВЖИЛИ ГОДИНИ РАДІО И ТЕЛЕВІЗІЇ

У зв'язку з переходом промислових підприємств та канцелярій в СССР на п'ятиденний робочий тиждень, радіо й телевізія одержали наказ збільшити на кілька годин свої програми, щоб краще „перевиховувати трудящих". Тому в суботу кияни будуть дивитись вже не 9 г., а 12 г. телевізію, довше говоритиме й „Українське радіо". Що буде показувати київська телевізія в додаткових годинах? — про це інформує „Молодь України" з 19-го липня:

„Київська студія телебачення з 15 липня вводить у випусках телевізійних вістей сторінки „Біографія подвигу". Вони будуть присвячені Тезам ЦК КПРС „50 років Великої Жовтневої соціялістичної революції".

Працівники телестудії пропонують вашій увазі дві прем'єри: „Суботній репортаж" та „Веселий кінескоп".

ТАРЗАН, Ч. 5849. Скакунці!

Група спинилася, бо стріла означала, що надбережні скакунці вернулися!

А на піскових дюнах появилася велика постать одного із похвор...

За ним швидко йшли дванадцять креатур, з широко відкритими очима, оскаженілі!